

DIVADLO PETRA BEZRUČE V OSTRAVĚ
vyznamenané Za zásluhy o výstavbu

ERNEST HEMINGWAY — JIŘÍ HUBAČ

KOMU ZVONÍ HRANA

Volně na motivy stejnojmenného románu

JAROMÍR MEDUNA — je — nebo alespoň byl, než se stal členem souboru Divadla Petra Bezruče — typický Pražák. 10. ledna 1953 se zde narodil, absolvoval střední ekonomickou školu a dokonce začal studovat vysokou ekonomickou. Není tedy z těch, kdo se od začátku rozhodli jen a jen pro divadlo. Ještě když studoval na vysoké, přihlásil se na Lidovou konzervatoř a zde jediný ze všech stále tvrdil, že nechce být herec, ale ekonom. Skutečnost o to zajímavější, že má za sebou i úspěšnou minulost ochotnickou. Byl totiž členem známého pražského amatérského souboru s originálním názvem „Pod úrovní“. Přesto se však po půlročním intermezzu, kdy, jak sám pobaveně vzpomíná, pracoval jako sekretářka ve Filmovém podniku hl. m. Prahy, octl v roce 1973 na DAMU. Svá studia zde úspěšně ukončil absolventskou rolí Oberona—Thesea v Shakespearově Snu noci svatojánské. Kromě toho, že hrál v Disku, hostoval také v Divadle Jiřího Wolkra a opět ve Snu noci svatojánské — zde hrál ovšem Štěbence. Zahrál si také v Národním divadle v Tvrdohlavé ženě a v Realistickém divadle ve Zločinu a trestu. Na televizní obrazovce se objevil ve dvou inscenacích — První housle a Posel dobrých zpráv, ve filmu zatím pouze v Herzově snímku Den pro mou lásku. Vystupoval také v pořadech poezie ve Viole a zúčastnil se Neumannových Poděbrad, kde za výběr z rané Wolkrovy tvorby získal cenu Lyrý Pragensis. Divadlo Petra Bezruče patřilo mezi několik scén, jejichž práce ho zajímala. A měl štěstí — byl angažován právě sem. Poprvé se na naší scéně objevil jako Václav v Našich furiantech. Tuto roli převzal po Z. Žákovi. Ale jeho opravdu první role je právě Robert v Hubačově přepisu Hemingwayova románu „Komu zvoní hrana“. Když se dozvěděl, že byl obsazen právě do této role a překonal první moment velikého překvapení, zmocnila se ho radost, ale zároveň i strach z přemíry odpovědnosti, že začíná roli nejen tak velikou rozsahem, ale především významově závažnou. Přesto však na ní pracoval moc rád, protože se domnívá, že právě tato postava bude dnešnímu mladému divákovi blízká svou rozporuplností, svým hledáním ryzosti citu i myšlenky, svým chápáním světa vůbec.

33. SEZÓNA

PROGRAM DIVADLA PETRA BEZRUČE V OSTRAVĚ

UMĚLECKÝ ŘEDITEL LADISLAV KNIŽÁTKO

Program připravila dramaturgyně Jana Paterová — výtvarná spolupráce Marta Roszkopfová — vytiskly Moravské tiskařské závody, n. p., provoz 22, Hollarova 14, Ostrava 1. — Veškerá práva k provozování tohoto díla zastupuje DILIA Praha.

Cena 2 Kčs

Režie
Josef Janík
Výprava
Marta Roszkopfová
Hudba
Zdeněk Pololáník
Dramaturg
Jana Paterová
Představení řídí
Marta Bielecká
Text sleduje
Marta Veselá

Osoby

Robert
Pilar
Pablo
María
Anselmo
Fernando
Cikán
Agustin
Pabloví muži

Obsazení

JAROMÍR MEDUNA
JOHANA TESAROVÁ
MILOSLAV ČÍZEK
MARIE LOGOJDOVÁ
JERONÝM HORÁK
JAN ODL
MILAN ŠULC
KOSTAS ZERDALOGLU

SEZÓNA 1977—1978
PREMIÉRA 7. ŘÍJNA 1977

HRDINA NAŠÍ DOBY

Nick Adams, Jake Barnes, Frederik Henry, Henry Morgan, Robert Jordan jsou jména hrdinů Hemingwayových povídek a románů. Různá jména pro hrdinu, který má od prvočátku některé základní vlastnosti neměnné, jiné se časem a zkušenostmi proměňují, ale nikdy neztrácejí autobiografické rysy autorovy. Mají v sobě něco z poválečné tzv. ztracené generace, která na bojištích první světové války prožívá svou těžkou osobní deziluzi, z níž vyrůstá její odpor k oficiálnímu společenskému trendu v její vlasti, všeobecná skepse a individualismus, jenž se stává modlou. Ale na druhé straně se tato generace hluboce a tragicky raněná válkou stává zapřísáhlými antimilitaristy, vyznavači humanismu, lásky k životu a sociální spravedlnosti. To vede postupem doby i typické představitele této generace, hrdiny Hemingwayových děl k hledání a nalézání životního cíle. Je to především práce, dále aktivní vyjádření osobního postoje a nakonec i místo v kolektivu, hledané sice těžce a za cenu mnoha konfliktů, ale nakonec jasné a vědomé. V tomto směru je právě hrdina románu Komu zvoní hrana Robert Jordan jakýmsi vyvrcholením celé řady — umírá se zbraní v ruce, když bojuje za ideály, v něž věří. Proto patří k Hemingwayovým hrdinům nejzajímavějším. Proto se také stal ve hře Jiřího Hubače vytvořené na motivy Hemingwayova románu Komu zvoní hrana ústřední postavou.

V diskusi o hrdinovi naší doby je Hubačova hra hlasem, který by měl zaznít naplno. Robert totiž není jen hrdina historický, i když jeho příběh se odehraje v době občanské války ve Španělsku. Ostatně boj proti fašismu, který začal ve třicátých letech, není zcela dobojován v této zemi ani dnes. Španělsko se sice vymanilo z okovů frankistického režimu, ale zatím teprve vstoupilo na rozhodující dějinnou křižovatku. Opět se stává zemí zápasu, tentokrát ne střelných zbraní, ale slov, myšlenek a ideologií. Hranice rozdělující svět není jen na mapách, ale i v srdcích a hlavách lidí, a proto všichni ti, kdo ztělesňují mravní velikost jsou pro nás příkladem a zůstanou jistě i pro generace budoucí. Robert a jeho spolubojovníci z naší hry mezi ně patří.

(pat)

Žádný člověk není ostrov sám o sobě; každý je kusem kontinentu, částí pevniny; spláchně-li moře hroudu, zmenší se Evropa, tak jako spláchně-li mys nebo stálo tvých přátel nebo tvé vlastní. Smrt každého člověka mne umenšuje, neboť jsem součástí lidstva. A proto se nikdy neptej, komu zvoní hrana, tobě zvoní.

JOHN DONNE

Motto: »Que casa más mala es la guerra«, řekl si, což znamenalo »Válka je strašná věc«. (Komu zvoní hrana)

Španělské fronty nebyly pouze místem střetnutí dvou složek španělského národa, frontami občanské války, zde s výbojným fašismem zápolily síly světového míru, nezávislosti a svobody národů. Španělsko bylo pouze předehrou velkého světového dramatu, který se postupně rozvíjel před očima lidstva. Přítomnost německých a italských intervenčních armád a jejich bojové vystoupení po boku žoldáckých vojsk španělských grandů nenechávala nikoho na pochybách, že Španělsko bude jedním z odrazových můstků pro další výboje mezinárodního fašismu, jedním z ohnisek připravované světové války. Mohutná vlna solidarity, která ovládala evropské národy, vlna solidarity s bojujícím španělským lidem, byla přirozenou reakcí ohroženého lidstva na barbarské činy fašistického útočnicka. Po několika měsících války skýtalo totiž Španělsko příliš přesvědčivý obraz pravé tváře fašismu. Jména zničených obcí Almerie a Guernica, vypálila na čelo fašismu potupné znamení Kainovo. Fašismus zde skládal generální zkoušku k činům, jež vešly do historie pod názvy Lidice, Oradour, pod jmény bezpočetných vesnic Ukrajiny a Bílé Rusi...

(fik)

